

CORRUPCIÓ: DE L'OMERTÀ A LA RUPTURA DEMOCRÀTICA

TOT UN PAÍS PER DECIDIR

EL LLIBRE DELS
COLORS PER LA REPÚBLICA
CATALANA INDEPENDENT

TU ★
DECI
DEIXES

ESQUERRES PER
LA INDEPENDÈNCIA

Aquesta obra té una llicència Creative Commons:
Reconeixement - No comercial - Compartir per igual

Disseny i maquetació: **Xavi Iroz Pascual**
Il·lustració portada: **Rita Martin Monés**
Correcció: **Joan Barnet Gabanyach**
Coordinació: **David Hernández Teixidó**

Edició: **Esquerres per la Independència**
Països Catalans, 2015

CORRUPCIÓ: DE L'OMERTÀ A LA RUPTURA DEMOCRÀTICA

«El combat contra la corrupció és sobretot, més enllà del combat judicial i policial, un combat ètic, polític i cultural»

Xavier Vinader, in memoriam

“El poder corromp”. Aquest adagi popular s’ha instal·lat, amb raó, en l’imaginari col·lectiu. Però per ser justos, hauríem també d’invertir els termes d’aquesta afirmació tan categòrica per la idea segons la qual, en certes condicions, la corrupció proporciona poder. Això és el que ha passat en l’etapa autonòmica, el sistema pactat entre les elits econòmiques i les elits polítiques -franquistes i democràtiques- de privatització de la política, on la corrupció -els interessos creuats, la perversió de l’interès general, la porta giratòria o el patró de conducta plutocràtic- ha estat palanca i garantia per assolir el poder, sota la lògica de l’acumulació per desposseïció que ens assetja. Més que del sistema, ras i curt, la corrupció ha sigut el sistema. I clar i català -avui, ara i aquí- pitjor que la corrupció és la lacerant impunitat de la corrupció.

MÉS QUE DEL SISTEMA, RAS I CURT, LA CORRUPCIÓ HA SIGUT EL SISTEMA

Aquella vella “acumulació originària”, principi genuí del capitalisme, ha guiat el funcionament de la Transacció fins als nostres dies, de manera que només ha estat possible assolir, eixamplar i retenir el poder des de la cobdícia, l’explotació i l’endogàmia de classe. El poder ha esdevingut, així, “un gran delinqüent impune”, com diria Leonardo Sciascia, en la mesura que ha dissenyat la seva pròpia cuirassa -legal, alegal o il·legal, però sempre immoral- per mantenir-se a través d’aquell “conjunt d’activitats amb les quals una persona transgredeix compromisos adquirits utilitzant la confiança i els privilegis atorgats amb l’objectiu d’obtenir un benefici aliè al bé comú”.

Hi ha corrupció política, judicial, econòmica, policial, urbanística, periodística o de qualsevol altra índole, en la vida privada i pública, si bé penalment s’identifica amb la prevaricació, suborn i altres delictes directament lesius per als interessos de la comunitat. En l’esfera quotidiana, es belluga com a modus operandi per a compravendes amarades de

praxis que degraden èticament i sabotegen la democràcia i el bé públic. En l'esfera de les grans corporacions –businnes friendly transmutat del furor del capitalisme dels amiguets– són els gàngsters amb corbata que, mitjançant una constant opacitat i maniobres fraudulentament perfectament dissenyades, espolien el poble mentre engreixen la seva riquesa amb nocturnitat, traïdoria i falsedat documental. Així ha passat en els exdirectius de les grans caixes d'estalvi, a qui el poder corromput ha facilitat l'evasió fiscal, centenars d'operacions especulatives i una vasta comercialització de mercaderies tòxiques a canvi de favors pactats en despatxos de moqueta i portes blindades que procuraven primer immunitat i, després, impunitat. Com resa la llegenda, "la banca sempre guanya", sigui per acció o omissió de les institucions o partits a qui ha reservat un lloc a la direcció i suculentos comissions.

La corrupció s'ha desplegat, com descriu Santiago Alba Rico, "forjada en el consumisme, l'hedonisme de masses i la democràcia abstracta". Aquesta ha estat l'esquema de l'estat de les coses i les coses de l'Estat. Un sistema cuinat amb Franco de cos present, en què els seus arquitectes mediocres han cooperat per acumular riquesa i dictar el futur d'esquena a la població, retroalimentant-se gràcies a l'omertà i amnistia fiscal rere amnistia fiscal, aprovades en seu parlamentària.

UNA REVOLTA
DEMOCRÀTICA
QUE
ENDERROQUI
EL SISTEMA
CORRUPT PER
CONSTRUIR UN
SÒL ÈTIC EN
BENEFICI DEL
POBLE

Això ha fet possible els casos Palau, Banca Catalana, Treball, Mercuri, Pretòria o ITV, però també els contractes de la Gürtel, Brugal, Palma Arena o Ossifar. En una cartorgafia grisa que ens desvetlla quatre grans àmbits: el finançament il·legal dels partits polítics -de Filesa a Treball passant per Palau-, l'assalt del tsunami especulatiu-financer -de Pretòria a Mercuri-, el frau i elusió fiscal, autèntic patró de conducta de les elits extractives: norma, no excepció -des dels Carceller als Quatrecasas- i la intrusió, via baixos, de l'economia global del delictes -del cas Mestre, al port de Barcelona, al cas Clotilde. Casos banyats d'episodis de novel·la negra, que han inclòs circulació de sobres en calent, robatoris d'ordinadors i amenaces de mort més o menys velades. Després ha vingut els creuers de luxe, els viatges en família a les Illes Caiman i la crònica negra on els autors del robatori s'han bescanviat els papers. Una màfia en tota regla -és a dir, un sistema de poder- reblada amb la presència d'expresidents d'Estat als consells d'administració d'aquelles empreses estratègiques -prèviament privatitzades- a les quals van concedir el monopoli del servei.

La crisi política, econòmica i democràtica en què ha entrat el postfranquisme ha despul·lat també aquest cicle d'impunitat, de devaluació democràtica i degradació cultural, on els tractes de favor han marcat el ritme de les coses i la separació de poders s'ha difuminat fins a fer-se invisible. Ho deia el gran Azcona: la política es resumeix, per aquestes contrades, en dues frases: «vostè no sap qui sóc jo» i «*qué hay de lo mío?*». Només als Països Catalans, s'han acumulat 150 casos de corrupció en aquests 35 anys de democràcia vigilada, perpetrats a cavall del cicle econòmic neoliberal i que en el balanç comptable de resultats evidencia l'empitjorament de les condicions de vida i treball de la majoria social.

Pujols, Fabres i Cañelles formen la tríada de *padrinos* que han manejat una orquestra de la qual n'han sortit deixebles ben avantatjats, deseducats en el 'tot val' i el 'tonto l'últim', en el soroll de la borsa i el casino, la termodinàmica del món sense regles del Marquès d'ESADE i els rigors antisocials de l'escola de Chicago.

Davant d'aquesta realitat retroalimentada de silenci-corrupció-impunitat que ha erosionat l'autonomia i la participació popular amb mordasses legals, cal una ruptura integral. Una revolta democràtica que enderroqui el sistema corrupte per construir un sòl ètic en benefici del poble. La corrupció – inherent a la condició humana en el terreny filosòfic – més que evitable és, sobretot, combatible. Posar-hi llums i taquígrafs, fer-li la vida impossible o desplegar des d'ara mateix la bateria de mesures polítiques (transparència), estris jurídics (celeritat, agilitat, prevenció) i eines policials (equips especialitzats). Només depèn de la voluntat política.

Per això caldrà un pacte col·lectiu: fins ara han estat imprescindibles els moviments socials i les acusacions populars, veritables espais d'autodefensa democràtica. Per demà, però, caldrà desprivatitzar la política, comptar amb les xarxes comunitàries i el teixit associatiu com a contrapoder i fomentar una democràcia múltiple i dinàmica, pedagògicament vigilant de tot poder, per poder foragitar el caciquisme local i els tentacles i la teranyina que el sustenten.

Perquè sense consciència que qualsevol política que no fem nosaltres, serà feta contra nosaltres –com deia Joan Fuster– res no canviarà. O, com a màxim, canviarà el mínim perquè tot continuï igual. D'aquí, la necessitat d'espolsar-nos de la

PER AIXÒ
CALDRÀ UN
PACTE
COL·LECTIU:
FINS ARA
HAN ESTAT
IMPRESCINDI-
BLES ELS
MOVIMENTS
SOCIALS I LES
ACUSACIONS
POPULARS,
VERITABLES
ESPAIS D'AU-
TODEFENSA
DEMOCRÀTICA

—————
**CALDRÀ DES-
PRIVATITZAR
LA POLÍTICA,
COMPTAR AMB
LES XARXES
COMUNITÀRIES
I EL TEIXIT AS-
SOCIATIU COM
A CONTRA-
PODER I FO-
MENTAR UNA
DEMOCRÀCIA
MÚLTIPLE I
DINÀMICA**
—————

resignació, la despolitització, el fatalisme i el nihilisme que dicta la corrupció. Altrament, fracassarem com a societat i hipotecarem un futur que albirem amb esperança. Només unes noves bases democràtiques, de servei públic i relacions ètiques poden dibuixar una realitat nova i diferent on la transparència d'allò públic, la solidaritat entre iguals i l'ètica recíproca ens portin -sense frau, ni falses dreceres ni falsos decrets- cap a la llibertat, la igualtat i la justícia social. Una fita que sempre ha tingut un evident contraobjectiu des de l'esquerra: fer tot el possible perquè la barbàrie sigui una distopia.

David Fernández, President de la Comissió d'Investigació del Fraus i l'Evasió Fiscals i les Pràctiques de Corrupció Política (CIFEF) del Parlament de Catalunya.

Àlex Romaguera, periodista de La Directa.

www.tudecideixes.cat

@esquerresxlaind

fb.com/esquerresxlaind